

בעתונות הצבאית

על כידונים ומכוונות-יירה

טנק עזוב, נאלץ בול לבלות יום ולילה בכפר כבוש בידי הגרמנים, בהתחמקו מפניהם מבית למתבן, ומשם למקלט מפני התקפות-מנהאור. כשעמד באחד המתבנים, מאזין לאויב המפספט בחוץ, הופתע לראות גרמני סקרן מתקרב אלימולו. תודות לאותו כידון, עושה רעה, חי בול וחורש כיום את אדמת ארקנואס. אם גם נפל בחלקו של אחד ממאה להשתמש בכידונו, היתה זו סיבה מספקת לכך שכל אחד ואחד יהיה מצויד בו. נישא הוא, מזה ימים רבים, כתעודת ביטוח-חיים, באיננוחות רבה; אולם משנוקקו לו — היה בנמצא. במקרה כשל בול, היה זה אמצעי-הצלה, במקום שלא היתה כל תרופה אחרת.

ב. על כידונים ומכוונות-יירה

מתנגד אני בכל לבי לדעתו של קפטן ג'קובסון על ערכה של התקפת-כידונים — אלא אם כן נמצא האויב במצב של דמורליזציה מוחלטת. יכולתי לצפות, ממקום מושבי המצוין, על התקפת-כידונים שנערכה ע"י פלוגה גרמנית עקשנית מאוד על חילות מדיביות הרגלים ה-8 בברסט. אנו נטלנו לידינו את החלק שהוקצה ליחידתנו והתבססנו ברוב-נוחיות על חומות העיר, כשאנו מתבוננים בתגרה שמעבר לנהר. כשהחלה אותה התקפה כבר היו כל מרגמות ה-81 מ"מ שלנו מטונחות ואותם הגררים (הגרמנים) פשיט נמסו ככדורי שלג באש גיהנום.

משך 11 חדשים של קרבות שמעתי רק על התקפת-כידונים מוצלחת אחת — וזו היתה כששבעה אמריקאים נואשים התקיפו מטווח קצר-ביותר, באגף, צוות תותח בן 88 מ"מ, והממו כל כך את אנשי הצוות עד שאלה נמלטו על נפשם במקום לסובב את קנה-התותח ולירות בכיוון ישיר. יותן לספיטן ג'קובסון הכידון שלו, ואני אקח אקדה, או כל כלי אחר מצידכם.

*

עם זאת, רוצה הייתי להסכים עם סרג'נט קלפ'ס. מצדד אני בכל לבי בכלי דוגמת ה-M. G. 42 לעתים קרובות נתקלתי באשו בקרב, ואני רוחש לו הערכה עמוקה.

א. הכידון — נשק קוטל

לויטננט רוס קובע שעבר זמנו של הכידון וכי איננו דרוש יותר. ברצוני לחוות דעה מנוגדת, כי מלבד ערכו הברור כמגדל בוך מנעלים, פותח קופסאות-שימורים וחוטב ענפי-עצים, — היו זמנים, בימי מלחה"ע האחרונה, בהם מילא הכידון ביעילות את תפקידו הראשון-במעלה כנשק-הריגה. יכול אני להעלות בזכרוני כמה אנשים שנשארו בחיים הודות לכוחו המציל של הכידון, אולם דוגמת „בול" רנדלמן היא הדוגמה הבולטת ביותר.

בול, מפקד-כיתה כבד-משקל במחלקה מס. 1 של פלוגה ה' ברגימנט הצנחנים ה-506 של חיל-הרגלים, השתמש, בתוצאה בת-משם, בכידונו בשני מקומות — בנורמנדיה ובהולנד. אך זה יצא מרתמת-המצנח שלו, באפלולית השחר של ה-6 ביוני, אסף את רובהו וכידן אותו (כפי שהורו לו באיזור ההת-כנסות), — כשגרמני, ברובה מכוון, הסתער על התעלה בה הוא עמד. בפעלו רפלקסיבית, תקע בול את כידונו הוא לתוך צוארו של הגרמני. „קראוט" (כינוי לגרמני בפי האמריקנים) הלך לעולמו.

לגרמני אחר זומן מידי בול גורל דומה בכפר ג'ונן בהולנד, במקום בו נותק בול, משנסוגה מחקתו בחפז לא מועט. משנחסמה לפניו דרך הנסיגה ע"י

* שני מכתבים לעורך „ירחון חיל-הרגלים", ארה"ב, מאי 1947.

היו האבידות שנגרמו מכ"י נשק בעלי מסלול תעופה שטוח.

מהו איפוא שבר דיוק כה רב? ענין הדיוק מושפע, נוסף לכך, עוד יותר מן העובדה שמעטים מאד האנשים הנכונים להתקדם אל תוך אש-יריה של מכ"י — אלא אם כן נואשים הם — על אף העובדה שהתקונים מאשרים ומבטיחים להם שאש מכונת-היריה הנה בלתי-מדויקת. יתכן שאש מכ"י גרמנית היא מאד בלתי מדויקת. אולם אני יודע המון בחורים שתצטרך להקדיש זמן לרוב על מנת להסביר להם ולשכנע אותם שאכן כך הוא הדבר. הם היו שם ונפגעו על ידה. מכ"י אחת יכולה לעצור גודל שלם, עד שיעלה בידי מישוהו לעקפה; ודבר זה מצריך אנשים קרי-מוג ותקיפי החלטה במידה רבה, שמקצתם נקצרים בעודם מוציאים את המכ"י מכלל פעולה. לכן, הריני כולי בעד המכ"י הקלה ובעלת קצב-האש המהיר יותר.

זאת ועוד: בחיל-הרגלים הסדיר שלנו נטו לספח את המכ"י הקלה למחלקת-הסער, ולא להשאירה ככלי-מסייע. למכ"י הכבדות נקבע, בדרך כלל, התפקיד של סיוע לפלוגות הרובאות. אך היו להן אף זמנים פרוצים מאלה: בהיותן משרד דרכי לאורך מילין מלגעים רבים, כשעל כתפי עמוסים הגוף והכן כאחד, נתמלאתי שאט נפש כשגלית עד מהרה שב כל פעם שיריני בכלי-ארור זה הבהין הגרמני בונבד עשן הקטן שהתאבך מתוך לועו. לכל אורכה של נורמנדיה השתמשנו אך מעט, מעט מאוד. במכ"י הכבדה, ובכ"י היה עלינו לשאתה, הלוך ונשוא. עמנו ציודה של מחלקת הנשק-הכבד הן במכ"י קלות והן במכ"י כבדות. על מנת להשתמש בהן בהתאם לתנאי הקרקע והמשימה — היה נותן פתרון המנית את הדעת. הדבר היה פועיל בהרבה; אולם התועלת הרבה עוד יותר אם נכניס לשימוש מכונת-יריה קלה יטובה יותר.

המכ"י הקלה (Lee-Enfield) הייתה נפוצה ביותר.

ע ש ו ה
שמוס-אויב פתח באש-או הטיל פצצה — ועל כך יצאה נפשו טייס האויב שאמנם פגע בכלי-הרכב. שירות המוליעין הבריטי מאשר שאכן השתמשו הגרמנים בשיטת הטעיה כזאת. (מחקר "Aim")

המכ"י הקלה הייתה נפוצה ביותר.

המכ"נים שלנו טענו תמיד שנשקם מדויק יותר, אולם שאפו בכל לבם, לנשק קל-משקל יותר. ורובנו הרגשנו שעדיף להתקל במכונת-יריה שלנו מאשר במכ"י גרמנית. כמה מפלוגות הרובאים שלנו אפילו השתמשו ב-M.G 42, הגרמנית משנמצאו בעמדת ההגנה. ושוב צודק סרג'נט קלפיס באשר להשפעתה הפסיכולוגית. קולה כמשי הקרקע בתנועה אחת — מצמית אותך לקרקע, אחת ולתמיד. וכמכ"י לשעבר הריני מסכים שאין במה לתרוץ את הטורח הנגרם בשעת החלפת הקנים במכ"י אמריקנית, בו בזמן שהגרמני יכול לפרק את שלו, ושוב להרכיבה מחדש, מבלי לדאוג למספר הנכון של הדריכות.

אפילו משקלו של ה-B.A.R. (מקלע בראונינג) היה גדול כ"כ שלעיתים לא יכולת למצוא מי שישאנו יום אחד מצאתי שלושה מקלעים לאורך הדרך, והעמסתי אותם על כתפי. כן אנו התכווננו להכנס לקרב שידרוש עצמת-אש רבה, וניזוקקנו מאוד לכותה אשם. הגעתי למחלקת-רובאים, שהתארגנה מחדש להמשיך ההסתערות ונתתי להם את שלושת הבארים. הלויטננט הממונה על המחלקה, הודה לי — אולם כעבור שעות, בחורי באותה הדרך, מצאתי את שלושת הבארים בדיק, באותו המקום שהנחתים, והמחלקה כבר איננה. היה זה יום קרבות מייגע ואיש לא רצה לשאתם, ואם הבאר היה כבד מדי, מכונות-היריה שלנו, הנקראות קלות — לא כל שכן.

טוענים, שהקליעה מאבדת-מדויקת במידה שמהירותה התיאורטית גדולה יותר, איננו מטיל ספק בכך שדבר זה נכון במידה רבה. אולם במלחמה האחרונה, עד כמה שראיתי, היתה מרבית אש המכ"י — אש חוסמת, בלתי מכוונת, או שהשתמשו בה לצורך הצמדת חילות-אויב למקום שהפצצות-אויב יכלו להגיע עדיהם. — תחבולה שלמדנו מהגרמנים בגבעת "לב ארגמן". הומני כי הסטטיסטיקה שראיתי תיה בומנים שונים מאשבת את דבריה מעטות-וחסית.

המכ"י הקלה הייתה נפוצה ביותר.

מ ס ו ה
פקודה גרמנית, שנפלה לידי הצבא הבריטי, קובעת הוראות לנהגים בקשר להגנת כלי-רכב מפני התקפות מן האוויר: כל כלי-רכב, חובב-לחיות מצויד בשתי פצצות-עשן. אין נדרש עשן שיוצא מליחם לאחור, והוא יושב ראש בדרך-אשם יצא מלפניהם. (מחקר "Aim")

כיצד לחסוך אנשים בהתקפה

פגזים. וכידוע מספר הנפגעים מפגזים גדל במידה שמספר המתקדמים גדל יותר.

המתכר טוען שכל הגורמים שהביאו להצלחת הפעולה לא היו תלויים במספר המסתערים. אף ברגע שהוסר הסיוע הארטילרי והכל היה מותנה בכוח האש של חיל-הרגלים, גם אז אי-אפשר היה להפעיל את כל החיילים. לצורך פעולות טיהור וביעור לאחר ההשתלטות יכול, ברוב המקרים — חוץ אם השטח סגור או מבוצר, — להספיק מספר קטן יחסי. שכיחים המקרים בהם הגיעה ההפרזה במספר החיילים כדי 50%. כשלונן של התקפות אינו נגרם לרוב ע"י השימוש הקמצני בחיילים, אלא בגלל העדר אש תומכת ומסייעת ראויה. מן הנסיון למדו להטיל על פלוגה או שתים משימה שקודם לכן הוטלה על גדוד. דבר זה מתאפשר תודות לשימוש מספיק באש תומכת. בנחיתה מעל הריינס דרומית לזאול נתמכו שלוש חטיבות של חיל-הרגלים ע"י 37 בטליונים של ארטילריה-שדה. אין המתכר גורס להקטין את תקן הפלוגה, הגדוד או החטיבה, שהרי ידוע שישנם מקרים שאין לסמוך על אש תומכת בלבד (בקרבוב ביערות, ערים, או כשרמת האויב גבוהה ויש הכרח להגיע לקרב פנים-אל-פנים).

אם בכל זאת משתמשים במספר רב מדי של חיילים הרי כמה סיבות לכך: ראשית, יש וקציני חיל-הרגלים אינם מגיעים לכלל הכרה אמיתית של חשיבות הסיוע הארטילרי. שנית, יש ואינם יודעים כל עיקר להשתמש שימוש יעיל מכסימלי בכל סוגי האש העומדים לרשותם. שלישית, המתיחות בשדה הקרב גורמת לחוסר גמישות בתכנון. רביעית, קיים רצון בלתי מוצדק להתעודד ע"י שימוש במספר אנשים גדול. התוצאה מכל אלה היא שבאים למלא את מקום האש המסייעת ע"י שימוש במספר גדול מדי של חיילים.

הדרך להתגבר על כל אלה, היא באימון נוסף ומכוון למפקדי-רגלים וליחידות-המשנה שלהם.

הרשימה המובאת בזה היא תקציר מאמר (מאת קול. ב. פ. פרדו) שנתפרסם בירחון חיל-הרגלים של צבא ארה"ב מינואר 1948. אם כי הנחותיו ומסקנותיו מתבססות על כוח-האש העצום — בין בארטילריה ובין בזין רגלים — של צבא ארה"ב, הרי מכל מקום, עצם השאלה: האם אין מפרזים במספר החיילים הנשלחים לביצוע משימה? — ראויה למחשבה גם בנסיבות אחרות, ובעיקר בארצות שקיימת בהן ביתר חריפות בעית כוח-האדם.

קיימת נטיה בחיל-הרגלים להשתמש ביותר מדי חיילים לשם ביצוע משימה. אם התקפת חיל-הרגלים מוכנה כדבעי ותכניות האש של הארטילריה, המרגמות והאש הישירה מתוכננות ומתוארות בזמן כראוי, יש סיכויים טובים שבמועד ההסתערות יהיה האויב עדיין המום מן האש המסייעת והתומכת, ולא יהיה מוכן להקביל פניהן של היחידות המסתערות. האש המסייעת והתומכת תופסק, אמנם, ברגע שנקבע מראש, אולם מתקבל על הדעת שהאויב הנמצא עמוק בחפירותיו לא יבחין בכך בשל אש חיל-הרגלים הניתכת עליו עתה. בהגיע התוקפים למטרתם יתקלו בודאי בהתנגדות מאש הנשק-הקל ומכונות-הירי, אולם יוכלו להתגבר עליה באש רובים, מדוכות, רימוני-יד, בזוקות, תותחי-הטנקים והמקלעים. אולם בהתקפות כאלה יש צורך רק באחוז קטן של רובאים. המטרה נופלת לידי התוקף עוד בטרם הגיעו אליה רוב החיילים. החשש הוא — בהתקפת-הנגד: בטרם עוד גמרו הבאים להתארגן מחדש ולהתבצר, כבר נופלים פגזים ונפגעים הרבה חיילים. הפלוגה הרזרבית והפלוגה המסייעת, הנמצאות בתנועת-התקרבנות למטרה, עלולות גם הן לסבול אבידות מאש הפגזים. בה פיע יחידות האויב בהתקפות-הנגד שלהן, יש להנחית שתהפכה בעיקר ע"י אש הארטילריה והמרגמות. בסיכום: המשימה הושגה והמטרה בדינו אולם במחיר אבידות גבוה מדי. זאת ועוד: כשלוש שנים עד ששים אחוז מאבידות אלה נגרמו ע"י

חובת המפקד לשאוף להשיג נצחונות —

בעמל קל ובדם מועט של חייליו.

גנ. פילד-מרשל אלכסנדר סובורוב

נסיון הקרב ודרכי מיצוי בביה"ס הצבאיים

הרשימה המובאת בזה (מכתב למערכת, ירחון צבא-הצי של ארה"ב מאת מייור ט. מאיו) מעלה את הבעיה, רבת החשיבות, של מיצוי לקח שדה-הקרב ודרכי שילובו של לקוח זה בתכניות האימונים. לשאלה: האם הקצינים שנתנו בקרב, הם שעשויים לשמש הטובים במדריכים בבתי-הספר הצבאיים — ניתנת כאן התשובה: לקחם אמנם חשוב ובהדרכתם תומחש מציאות שדה-הקרב, אך נסיונם חד-צדדי ביותר, והוא עשוי להמחיש מציאותו של שדה-הקרב מסויים וצורות מלחמה מסויימות בעוד שההדרכה בבתי-הספר צריכה להכין את החניכים לכל צורות הקרב ובכל סוגי שטח. ומכאן, שאותם קצינים מנוסיון הקרב עדיין זקוקים להכשרה מקצועית נוספת, מחוץ להכשרתם המיוחדת בשיטות הוראה.

מאגשים אלה היו חדורי הכרה שהם למדו את כל מה שיש לדעת בקשר לאמנות-המלחמה, בעבר, בהווה ובעתיד, וכי היתה זו חובתם לחזור למולדת כדי „לאמר את המלה" לאותם הקצינים בארה"ב שקפאו על שמריהם בהיותם עסוקים בעבודות מטה ורכוכיות.

הם נחקרו ברוב-ענין, ודבריהם נרשמו מתוך יחס כבוד. אולם במהרה נתגלה שרבים מהם ביססו את השקפותיהם רק על מה שראו למעשה בגואדאל-קאנאל. לא אונתה להם ההודמנות לקרוא את הדו"חים הסודיים של הצבא מהנסיונות בצפון-אפריקה, גויי ניאה-החדשה, או באיי-האליאוטים, ואף לא את הדו"חים של פעולות הצבא הבריטי בבורמה או טריפולי. וכן לא היה להם כל מושג מסוג הקרקע בו יצטרכו ה„מרינס" (צבא-הצי של ארה"ב) לפעול בעתיד הקרוב.

לכן, הכנסתם הפתאומית של קצינים המתחלפים בסדרם, שלהם נסיון המוגבל בסוג אחד של לחימה ובמקום-מערכה אחד בלבד — יכולה לגרום (ויתכן כי גם גרמה) למתן כיוון חד-צדדי להדרכה בבתי-הספר הצבאיים שלנו, ולהשפעה על החלטות ועדות שונות, ואפילו על קיי-מדיניות שנתגבשו במטה-הראשי. מחוץ הסיבות הללו הנני מסכים בכל לבי להצעת מיג'ור וויד להקים חיל של מדריכים מקצרי עיים וקציני-מטות, שיתחלפו מדי פעם בקצב מספיק (הוא מציע שנה אחת בכל ארבע שנים) כדי שגוף זה לא יסתגר יותר מדי.

ההדרכה הנה מקצוע המחייב אימונים ממושכים, והיא תימצא סובלת אם קצינים יוקצו לתפקיד זה של הדרכה אך ורק מפני שרכשו לעצמם נסיון בשדה הקרב. נכון הדבר שבמרוצת הזמן נתפסים המדריכים לגוסס-שיגרה ידוע בהדרכתם. מן ההכרח, איפוא, שדם חדש, עם רעיונות חדשים, יזרום לתכנית האיי-מאנים בכל ביי"ס שהוא. אולם דבר זה צריך להיעשות וההדרגה. תחלופת לפי סדר קבוע של הקצינים-המדריכים — הנה דבר חיוני עד מאוד: בזמן מלחמה — למען יחולק העול של נשיאה בקשיים, ובימי שלום — כדי להעמיד קצינים השולטים היטב בכל הידיעות הדרושות להם למלוי תפקידם. אולם התחרות הזאת אינה צריכה להיעשות בדרך סיטוגית — נפי שנעשתה לעתים במלה"ע האחרונה — כדי שלא לגרום להפרעה בהתקדמות הלימודים בבתי-הספר הצבאיים עד שיהא סיפק בידי המרצים והמדריכים הוותיקים להכין לעצמם את התכנית וללמוד כיצד להדריך. צבא ארה"ב פיתח בשנת 1944 ביי"ס למדריכי-יית, הידוע בשם „בי"ס של חן", — ללמד את המורים את דרכי ההוראה. על הקצינים שחזרו משירות העברילים היה לעבור תחילה את הקורס הזה לפני שחזרו כמדריכים.

וכך הנוהג ביחס למרבית התפקידים האחרים והקשורים בעבודת המטה-הכללי. ב-1943 שימשתי (קצין-נספח ליד מטה-האפסנאות הראשי, ומתפקידי היה להודיע על ההתפתחות ודרכי-השימוש בכלי-שקש וציוד חדשים. באותה שנה הוחזרו לראשונה משירות בארה"ב ותיקי מלחמת גואדאלקאנאל. רבים

מירון-התמצאות לילי בשויצריה

כים לנוע כשרק האזימוט ידוע להם, ופעם אחרת — לפי קול, או לפי אור מרחוק, או למשל, עברו בדרכם מערך של גדוד — ואחרי זה עצרום ודרשו מהם לציין את מקומו של המערך. כן שולב לימוד טקטי של שטח ותרגיל-ידיה, שנערך לאחר שהמשתתפים כבר היו יגיעים. בהגיעם למטרה היו חייבים לציין במפה את התחנות שעברו בדרכם.

שיטת הענקת הנקודות נעשתה כך: מתוך סך-הכל של זמן המירון החסירו מספר מסוים של דקות (המכסימום 50) לפי הצלחתם של המתחרים בפתרון בעיות שהועמדו לפניהם בתרגיל. ז"א שזוג אחד יכול היה להקדים את השני ב־30 דקות, למשל, יאף-על-פי-כן להפסיד, מכיון שהזוג השני זכה למספר נקודות העולה על 30, תודות להצטיינותו בחלק המקצועי של התחרות.

על תרגיל מענין בחידושו מוסרת העתונות הצבאית השויצרית. המדובר במירון-התמצאות לילי שנערך בזיממט ועדת-האספורט של „אגודת הקצינים השויצרית“. היה זה נסיון למצוא צורת תחרות אשר בה יתבלטו במידה שווה יכולת גופנית ורוחנית. ההשתתפות בתחרות לא היתה חובה, כי נערכה מחוץ למסגרת השרות. אף-על-פי-כן נטלו בה חלק קצינים מכל הפורמציית והגילים (כולל את ה„לנדשטורם“, שאליו משתייכים גברים עד גיל 60). על המשתתפים היה לעבור מסלול של 25 ק"מ, מזה 6 ק"מ — ברכיבה על אופניים. הקצינים השתתפו בתחרות זוגות-זוגות. השטח היה בלתי מוכר להם, ומי שהכירו — נפסל. התחרות נערכה בליל חושך ודרשה ידיעה רבה בקריאת מפה, שימוש במצפן ומעל לכל — חוש התמצאות. המסלול חולק לקטעים שבכל אחד מהם נתקלו המשתתפים בבעיה אחרת. פעם היו צרי-

התחרות

ע ר כ ה ה ת ח פ ר ו ת

האויב, אולם הוא עלול להתחפר שלא בצורה הנכונה ולא במקום המתאים, אלא אם כן למד תורה זו קודם לכן.

ההתחפרות מחייבת התמחות לא פחות מאשר כוח-שרירים, ועליה להיות מבוצעת מיד, בשעת כל חניה, ולו גם הקצרה ביותר. אם השטח אינו מאפשר התחפרות (למשל, עקב טבע הקרקע בשטח-התימ"ד רון) על האנשים להיות מסוגלים למצוא חלקת קרקע המאפשרת התחפרות — ולהתחפר בה.

על החייל לדעת שידידו הנאמן ביותר, לאחר הרובה, הנה שוחת-השועל. והאימון שהוא מקבל חייב לכלול בחירת עמדה והתחפרות ביום ובלילה.

קצין גרמני אמר פעם שעמדות ההגנה של חיל-רגלים מתבססות עד כדי 60% על אֶת-החפירה, עד 30% — על תצפית באמצעות משקפות-שדה, ורק כדי 10% על השימוש ברובה. הערכתו זו לא באה להפחית מחשיבות שדה-האש (המהווה תמיד את הגורם הראשון-במעלה בבחירת עמדה כל שהיא), אלא להדגיש את חשיבותה של ההתחפרות המתאימה, לאחר שכבר נקבע מקומה של העמדה. וסברתו של המדריך שהניכיו אינם צריכים להתחפר ממש בעודם בשלב האימונים או התימרונים. וכי „הם ילמדו להתחפר מהר, כשאך תחלנה היריות“, — הנה סברת-שוא. העלולה לעלות במחיר יקר. האדם יחפור ברוב-חימה מחמת לחץ אשר

„חפור. חייל. חפור!“

היו הם ממטירים מבוך של עופרת ואנו לא יכולנו לקבוע מאין זו באה.

שכבתי בשוחת-שועל — מאותו הסוג שלימדונו לחפור. לפני עזבנו את ארה"ב, — יחד עם חברים אחרים מיחידתי. רצינו לירות, אולם לא היתה לנו יכולת לעשות זאת, כי כדורי מכוונת-היריה היו מצמיטים אותנו לאותו חור בקרקע. היינו שכובים שם כחצי שעה והחילותי מרגיש שעלי פשוט לנוע משם ויהי מה. ובכן נעתי!

להלן תיאור קרב, ע"י חייל-רגלי אמריקאי שנפצע ביום הראשון לנחיתת גייסות אמריקאיים בקזבלנקה. „כולנו שכבנו בתחתית הסירות המתקרבות לחוף, עד שלפתע הרגשנו שקרקעיתן נתקלת בחול. אז מהרנו לקפוץ מעל לדפנותיהן, ונצמדנו לבוץ — עוד לפני שהיה סיפק בידי הצרפתים (הדבר היה בימי ממשלת וישי — המער). לפתוח נגדנו באש; ומשפתחו בה — מובן שהצמיחו אותנו מיד לקרקע. מדי עשרות אחד מאתנו את התנועה הקלה ביותר,

בספינות אל מעבר-לים, הודחם אל קרבנו ברוב קנאות, ורק דבר אחד היה חסר בו. באותם הימים לא אימנו בתחמושת חיה, כפי שנוהגים לעשות כיום באימון וחילות-הקרקע. איש מאתנו, מלבד הותיקים שנלחמו במלחמת-העולם הראשונה, לא שמעו מימיהם קול שריקת כדורים-חיים בפלחם האויר מעלינו, או בהתקעם סביבותינו ליד רגלינו, — והרי אותו הקול הוא המכשיר אותך, איך שהוא, לעניינים. אולם באשר לעניינים האחרים ידענו במה הדברים אמורים.

ולאחר שהכדורים מתחילים לרחוש סביבותיך בקרב ממש, הנך מבין משום-מה תבע הגנרל מקניר שאנחנו, חיל-הרגלים, נתאמן בחפירת שוחות-שועל. לאחר שעלינו בחוף קזבלנקה, חפרנו אותם עם או בלי אתי-חפירה. צורות כדורי מכונות-היריה שהאויב משגר, כאילו הומים-לוחשים על אנך: „חפור, חייל, חפור!“.

קפצתי משוחת-השועל והחילותי רץ בכיוון לקיר האויב, בקוּחַתי שכאשר ררו עלי יגלו ע"י כך את עמדתם ויתר ה"בתורים" יוכלו לירות בהם. הצרפתים „קפצו" על ההודמנות והחלו לירות. שוב נצמדתי לבוך והתחפרתי. חפרתי שוחת-שועל בעזרת כובעי-הפלדה שלי, ויכול אני לערוב שחפרתי במהירות כזאת שתשביע אפילו את רצונו של המדריך הצבאי הנוקשה ביותר, שם בארה"ב!

משירו עלי הצרפתים — התגלו ע"י כך, — ולדבר זה אכן חיכו אנשי יחידתי. לאחר מכן באמת יכולנו להמשיך ולהתקדם העירה.

נפצעתי בכדור מכונת-יריה ברגלי השמאלית. היה זה אמנם באשמתי; הסחתי את דעתי מהעקרון היסודי: „הצמד לקרקע והתחפר“, ונשארתי עומד במקום, שניה אחת יותר מדי.

לימדוני כל מה שחייל-רגלי צריך לדעת אודות קרב, אלא שלא הרגילוני לקול שריקת הכדור העז בר ליד אנך. האימון שקיבלנו, טרם הישלחנו

א ר ג

„טראסט המוחות" ליד המטה הכללי

מסויימת של פעולות המחלקות השונות ולבטל את הקשיים הנגרמים ע"י הביורוקרטיה.

כפגע אחר משמשת העובדה שלעתים נקבע מועד מסוים לגמר עבודה. קביעת מועד מונעת מחשבה, ועבודות חשובות נעשות ע"י כך בחפזן מופרז. לכן יש לצרף למחלקות השונות חבר-אנשים, שאינם תלויים בזמן, והיכולים לעיין בבעיות שונות בלי לחץ חיצוני מעין זה.

הקמת גוף כזה — מעין „טראסט מוחות" — שיהיה בלתי תלוי בארגון הכללי, תפתור את הבעיות האלה. גוף זה יטפל בהצעות שבדרך כלל הולכות לטמיון בנזהג הביורוקרטי הקיים וכי"ב. חבריו יהיו מעטים במספר באופן יחסי, אולם מספיקים כדי למלא את הצרכים המיוחדים. הם יתאמו את פעולות המחלקות השונות, יטפלו בעניינים הדורשים את שיתופן של מחלקות שונות, יעניינו בעניינים מיוחדים ובהצעות חדשות ובכלל ישמשו כעין מוסד מיעץ עליון. בבחירת חברי מוסד זה יש לשים לב במיוחד לאנשים המוכשרים למחשבה בלתי תלויה וגמישה.

ארגון המטה הכללי מותאם, כמובן, לפעולה צבאית והוא מקביל במידה רבה לארגון יחידה צבאית רגילה. באופן כזה הוא מאבד את גמישותו לכל ענין שאינו קשור באופן ישיר בהוצאה לפועל; — אלא שצורת מהלך ההוראות הנה במטה הכללי מלמעלה למטה בעוד שביחידה הצבאית היא מלמטה למעלה. יוצא מכאן שראש-המטה הוא לעתים קרובות האחרון שאליה מגיעים רעיונות והצעות מלמטה, וכן יתכן שאין הוא יודע על תהליך התגבשותם, — דבר המונע בעדו מנצל את ידיעו תיו ונסיונו של קצין המטה הנמוך ממנו בהגה. דבר זה נגרם ע"י סידורי המנהלה המיוחדים של ארגון המטה הכללי. לדוגמא: מחלקה מוסרת דו"ח על נושא מסוים. אחרי עבודה של חדשים היא מגישה את הדו"ח הזה המשתרע על עמודים רבים. לבסוף מועבר הדו"ח „מומחה" — להחלטה סופית. אולם הלו מקבל עשרים דו"חיים כאלה ממחלקות שונות. היות ואין ביכולתו לעיין בכלם בפרטיות — הריהו מסתפק בקריאת הסיכום המצורף, ועל סמך קריאה שטחית כזאת הוא מוציא לבסוף את החלטתו. ברור שאפשר וצריך להתגבר על הלקוי הזה ע"י התאמה